UNHCR
United Nations High Commissioner for Refugees
Haut Commissariat des Nations Unies pour les réfugiés

АНАЛІТИЧНА ЗАПИСКА З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ БОЛГАРІЯ

РЕАЛІЗАЦІЯ НОВОЇ ПРОГРАМИ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ ТА ІНТЕГРАЦІЇ

ЧЕРВЕНЬ 2025 РОКУ

Юлія та Дар'я знайшли можливість продовжити роботу в Болгарії в якості біологів після втечі від повномасштабної війни в Україні. © УВКБ ООН/Добрін Кашавелов

Оперативний контекст

Після ескалації конфлікту в Україні у 2022 році Болгарія надала тимчасовий захист понад 205 190 біженцям станом на початок квітня 2025 року. Тимчасовий захист (ТЗ) для біженців з України в Болгарії було продовжено до березня 2026 року. Завдяки щорічній перевірці уряд продовжив термін дії посвідчень тимчасового захисту. 62 257 біженців підтвердили свій тимчасовий захист після завершення загальнонаціональної перереєстрації, яка тривала з лютого до кінця квітня, згідно з даними Державного агентства у справах біженців (ДАР). Близько 34 500 реєстрацій було анульовано в ході цього процесу; однак, продовження реєстрації в центрах реєстрації та прийому біженців, а також перехід до більш довгострокових варіантів проживання, де це можливо, триває.

Метою цієї аналітичної записки є адвокація ключових проблем у сфері захисту, які мають бути враховані у зв'язку з новою Програмою гуманітарної допомоги та інтеграції для осіб, переміщених з України, яка набула чинності 1 травня 2025 року.

Ключові цифри

Дослідження соціально-економічного становища 2024 року (ДСЕС) показує, що більшість респондентів-біженців перебувають у Болгарії в середньому 23 місяці.[1] Це свідчить про стабільність населення, яке потребує постійної повноцінної інтеграції в національні системи. Понад дві третини українських біженців складають жінки та діти, п'ята частина - біженці старші 60 років, а згідно з даними ДСЕС, вісім відсотків осіб мають інвалідність, яка потребує стороннього догляду. Ці групи потребують постійної та цілеспрямованої підтримки для їхньої інтеграції.

Мал. 1 - Дослідження соціально-економічного становища (ДСЕС) у Болгарії 2024 року у відповідь на ситуацію в Україні

Огляд

[1] *Болгарія - Соціально-економічне дослідження (ДСЕС) - Попередні висновки*, липень 2024 року; див. також: Бібліотека мікроданих УВКБ ООН, Соціально-економічне дослідження (ДСЕС) - Болгарія 2024; УВКБ ООН в Болгарії, Аналітична *записка з питань захисту щодо імплементації Директиви про ТЗ - липень-грудень 2024 р*, .28 лютого 2025 р.

Нова програма гуманітарної допомоги та інтеграції

Уряд Болгарії продовжує практику надання доступу для людей, переміщених з України, через свої кордони, надавши тимчасовий захист понад 204 000 біженців з березня 2022 року до червня 2025 року. Агентство соціальної допомоги надало щонайменше одну соціальну допомогу понад 18 200 біженцям до кінця березня 2025 року, а Агентство зайнятості підтримало працевлаштування 2 855 біженців у рамках програми "Солідарність", яка завершилася в липні 2023 року. У 2022 році уряд Болгарії розробив Програму гуманітарної допомоги переміщеним особам з України, які отримали тимчасовий захист у Болгарії. Програма охоплює підтримку в розміщенні в державних і муніципальних установах, готелях та інших місцях проживання в рамках урядової схеми розміщення біженців, які перебувають у вразливому становищі.[2] Ця програма зазнала кількох короткострокових продовжень урядом з моменту її запровадження до ухвалення рішення Ради міністрів № 278/02.05.2025 року. Станом на 5 травня, 4 593 українські біженці були розміщені в 338 об'єктах, переважна більшість з яких є недержавними. Більшість з них розміщені в готелях, хостелах і пансіонатах, причому найбільше - в Несебрі (45%) і Варні (17%) у Бургаській області, за якою слідує Варненська область. Будь-які новоприбулі, які бажають бути розміщеними у фінансованих урядом закладах розміщення, повинні пройти через транзитний центр "Єлхово"[3] (3), розташований у південно-східному регіоні Ямбол на кордоні з Туреччиною, до прийняття комісією рішення щодо розміщення.

Мал. 2 - Дані Міністерства туризму щодо розміщення

Нова Програма гуманітарної допомоги та інтеграції була відкрита для публічних консультацій на веб-сайті урядових стратегій до її ухвалення Радою Міністрів 2 травня 2025 року. Вона передбачає 60-денне перебування у державних закладах для новоприбулих осіб та продовження житлової підтримки для осіб із заздалегідь визначених груп ризику, які вже

[2] З листопада 2022 року з програми було вилучено надання продовольчої допомоги в державних закладах розміщення.
[3] Тимчасовий транзитний центр в Єлхово, спочатку побудований у 2020 році як місце утримання нелегальних мігрантів, має 221 контейнер загальною місткістю 1 800 місць.

охоплені державними програмами розселення, що, за пропозицією УВКБ ООН, становитиме 90 днів. Агентству соціальної допомоги доручено оцінювати, чи підпадають біженці під категорію осіб, які перебувають у групі ризику. До груп ризику належать одинокі батьки з дитиною або дітьми віком до 17 років[4]; вагітні жінки після третього місяця вагітності; особи з постійною інвалідністю та/або психічними захворюваннями та особи, які здійснюють догляд за ними; особи, які доглядають за тяжкохворим членом сім'ї, який залежить від догляду інших осіб; особи віком 65 років і старші. Медичні умови, вагітність та інвалідність повинні бути підтверджені медичним документом, виданим компетентним органом Болгарії. Групи ризику будуть оцінюватися регіональними відділеннями Агентства соціальної допомоги після подання заяви разом з усіма необхідними підтверджуючими документами, перекладеними болгарською мовою. Кінцевий термін подачі документів для тих, хто вже отримав житло, - **31 травня 2025** року.

УВКБ ООН відзначає щедру реалізацію Болгарією гуманітарної програми, яка охопила всіх без винятку біженців і надала притулок тисячам найбільш вразливих осіб. УВКБ ООН також вітає той факт, що, згідно з новою Програмою гуманітарної допомоги та інтеграції, розміщені біженці мають право скористатися перевагами Програми, коли вони знайдуть роботу. У додатку до Програми міститься План реалізації інтеграційних заходів, який в основному описує існуючі програми, що реалізуються відповідними державними органами, і містить лише обмежену кількість конкретних заходів.

Нововведенням є встановлення цільових показників для певних видів діяльності, наприклад, працевлаштування 18 осіб через центри зайнятості щомісяця. Програма також окреслює загальні заходи з інтеграції. Однак УВКБ ООН, проконсультувавшись зі своїми партнерами та біженцями, повідомило Уряд про те, що

- Програмі бракує цільової підтримки для пошуку житла після залишення пунктів розміщення біженців та курсів болгарської мови.
- Вона також потребує чіткої координації та визначеної ролі муніципалітетів з огляду на їхню ключову роль в успішному залученні та місцевій інтеграції.
- Адвокаційна діяльність УВКБ ООН також зосереджена на відсутності заходів, спрямованих на подолання правових та операційних проблем у доступі до прав і послуг для осіб під тимчасовим захистом, зокрема доступу до сімейних виплат на дітей, відповідно до практики болгарських адміністративних судів, які скасовують відмови, видані Агентством з питань соціальної допомоги.
- Серйозною проблемою є обмежений або непостійний доступ біженців до фінансових послуг, у тому числі до платіжних рахунків для здійснення базових операцій. За відсутності банківського рахунку, а також реєстраційної картки, яка не є посвідченням особи, біженці стикаються з проблемами при укладанні трудових договорів і договорів оренди житла.

За поданням УВКБ ООН та його партнерів, відповідно до Адміністративно-процедурного кодексу, біженці повинні мати можливість оскаржити негативні рішення - або подати

[4] Для дитини або дітей у віці від 12 до 16 років, якщо діти не охоплені системою освіти в країні з незалежних від батьків причин і після подання заяви про вступ до школи.

додаткову інформацію - щодо їхнього права на участь у Програмі, зокрема, щодо їхньої належності до групи ризику, як це визначено Дирекцією з питань соціальної допомоги. УВКБ ООН продовжує виступати за те, щоб Болгарія узгодила нову Програму гуманітарної допомоги та інтеграції, Планом дій ЄС з інтеграції та включення на 2021-2027 рр., *Стратегією ЄС з протидії торгівлі людьми (2021-2025 рр.)*; *Стратегією ЄС з прав дитини та Європейськими гарантіями для дітей* (2021 р.); Рекомендацією Комісії щодо розвитку та зміцнення інтегрованих систем захисту дітей в найкращих інтересах дитини (2024 р.); *Союзом рівності: Стратегія захисту прав людей з інвалідністю на 2021-2030 роки*; та *Комплексний підхід до психічного здоров'я* (2023). Це може забезпечити відображення в новій програмі стандартів і найкращих практик ЄС, зокрема у сфері задоволення потреб вразливих груп населення, а також сприяти практичному застосуванню відповідного законодавства ЄС. УВКБ ООН готове надати технічну допомогу для подальшого вдосконалення реалізації Програми.

Ризики у сфері захисту

Соціально-економічна вразливість

Результати ДСЕС 2024[5] показують, що серед респондентів опитування, які наразі проживають у державному житлі, близько третини (33%) старші 60 років, а понад чверть (26%) - діти. Майже половина (49%) респондентів, які проживають у житлі, що фінансується державою, відповіли, що мають хронічні захворювання. Більше половини опитаних зазначили, що мають труднощі у функціонуванні та інвалідність, зокрема труднощі із зором (17%), ходьбою або підйомом по сходах (13%), а також із пам'яттю або концентрацією уваги (7%). Серед тих, хто проживає в житлі, що фінансується державою, 41% зазначили, що хтось із членів сім'ї мав проблеми зі здоров'ям і потребував доступу до медичної допомоги. Хоча більшість (78%) змогли отримати необхідну медичну допомогу, майже п'ята частина (18%) не змогли. Третина респондентів (33%) зазначили, що не всі члени їхніх домогосподарств мають медичну страховку, що є вищим відсотком, ніж серед тих, хто не користується програмою державного житла, які повідомили, що не мають медичної страховки (11%).

На момент опитування 38% респондентів, які проживали в державному житлі, повідомили, що основним джерелом доходу є соціальні виплати від уряду України, насамперед пенсія[6]; 45% також повідомили, що отримують фінансову підтримку від членів сім'ї в Україні. Крім того, майже дві третини (61%) зазначили, що їхні домогосподарства були змушені витрачати заощадження через брак ресурсів для задоволення базових потреб, незважаючи на те, що їхні витрати на проживання були покриті. Більше половини домогосподарств (53%), які проживають у житлі, що фінансується державою, заявили, що вони можуть дозволити собі менше товарів і послуг порівняно з першими місяцями їхнього перебування в Болгарії, порівняно з 30% респондентів, які проживають у приватному житлі. Крім того, понад п'ята

[5] *Болгарія - Дослідження соціально-економічних становища (ДСЕС)*, *попередні результати,* липень 2024 року.

[6] Пенсії часто є нижчими за прожитковий мінімум в Україні; див: ОЕСР, *Забезпечення стійкості української пенсійної системи*, 6 червня 2024 року; Європейська економічна комісія ООН, *Вимірювання бідності в умовах війни в Україні*, листопад 2024 року.

частина домогосподарств (22%) скоротили основні витрати на охорону здоров'я, а дев'ять відсотків домогосподарств заявили, що їм довелося позичати або купувати продукти харчування в кредит через брак ресурсів. Більшість (74%) респондентів, які проживають у житлових приміщеннях, отримували допомогу протягом останніх трьох місяців, переважно гуманітарні вантажі, такі як непродовольчі товари та одяг.

З початку реалізації нової Програми гуманітарної допомоги та інтеграції УВКБ ООН та партнери помітили, що процедури встановлення інвалідності є складними, тривалими і дорогими для тих, хто пропустив виплати на медичне обслуговування і повинен оплачувати витрати на будь-які медичні обстеження. Ці проблеми подібні до тих, з якими стикаються біженці при документальному підтвердженні своєї інвалідності при зверненні за допомогою по інвалідності. Біженцям також знадобиться допомога в перекладі всіх документів болгарською мовою, що є частиною вимог. Деяким дуже вразливим особам доведеться покинути програму, оскільки вони не платили за медичне страхування протягом останніх трьох років і не мають коштів для того, щоб розпочати процес підтвердження інвалідності. Крім того, нова Програма визначає, що вагітні жінки після третього місяця вагітності потрапляють до групи ризику. УВКБ ООН висловило занепокоєння тим, що це положення виключає жінок у першому триместрі вагітності.

Заява не має реєстраційного номера, і на практиці Агентство соціальної допомоги не планує надавати індивідуальний зворотній зв'язок кожному заявнику. Замість цього, інформація про тих, хто має право на проживання в рамках Програми, надсилається безпосередньо власникам готелів. Це фактично унеможливлює оскарження адміністративних рішень.

Проживання

План дій ЄС з інтеграції та включення на 2021-2027 роки визначає достатнє житло як ключовий фактор інтеграції, наголошуючи на ранньому доступі до стабільного, безпечного та доступного житла, включаючи соціальне житло. *У Посібнику з інтеграції* УВКБ ООН підкреслюється, що житло - це не просто притулок, воно має вирішальне значення для доступу до освіти, працевлаштування, охорони здоров'я та налагодження соціальних зв'язків і має бути інклюзивним процесом, що ґрунтується на дотриманні прав людини.

Житло, надане в рамках Програми гуманітарної допомоги та інтеграції, часто розташоване в невеликих містах, на курортах або у віддалених районах, з обмеженим доступом до послуг, що ще більше ускладнюється відсутністю транспортного сполучення та фінансових можливостей дістатися до більших міст, де вони є в наявності. У державних установах немає соціальних працівників, навіть там, де проживає значна кількість людей похилого віку, осіб з інвалідністю, осіб із серйозними розладами здоров'я та розлучених з сім'єю дітей, які перебувають під їхньою опікою. Існує потреба у перенаправленні людей з особливими потребами для отримання спеціалізованих послуг або допомоги, включаючи соціальні виплати. Брак інформації та заходів ще більше поглиблює ізоляцію та перешкоджає їхній інтеграції.

Інтерактивні оцінки з біженцями в Болгарії показують, що працевлаштування не завжди призводить до самозабезпечення і доступу до житла з огляду на трудову експлуатацію, використання технічних експертів і професіоналів як некваліфікованої робочої сили, а також

пов'язані з цими факторами нижчі доходи. Біженці, які можуть дозволити собі рішення на ринку житла, потребують допомоги і підтримки у пошуку житла; наприклад, їм не вистачає точної інформації про житло або їм відмовляють в оренді через невизначеність їхнього перебування в Болгарії. Інші вважають за краще залишатися ближче до своїх нових громад у межах гуманітарних центрів розміщення, щоб допомагати один одному в догляді за дітьми або членами сім'ї з інвалідністю, серйозними захворюваннями чи іншими вразливими групами. Не існує положень, спрямованих на підтримку або субсидування орендної плати на приватному ринку, тоді як доступ до соціального житла ускладнений через його відсутність та адміністративні вимоги в ряді муніципалітетів щодо тривалого проживання в ньому, яким біженці не можуть відповідати. Соціальні послуги для бездомних, такі як притулки, є недостатніми для задоволення попиту як біженців, так і місцевого населення.

Крім того, Програма потребує конкретних положень для забезпечення розміщення осіб з інвалідністю у закладах, пристосованих до їхнього стану здоров'я. Наразі існують проблеми з ідентифікацією вразливих груп та забезпеченням розміщення у відповідних та пристосованих приміщеннях, включаючи доступ до послуг для осіб з особливими потребами. Наразі не існує ефективних засобів правового захисту або заходів для осіб з особливими потребами, пов'язаними зі станом здоров'я, таких як люди на інвалідних візках або ті, хто потребує доступної інфраструктури, коли їх розміщують у непристосованих для них приміщеннях.

УВКБ ООН, як і раніше, занепокоєне тим, що нинішні житлові умови для біженців у Болгарії не відповідають стандартам ЄС. Умови в житлі, що фінансується урядом, які характеризуються недостатнім рівнем приватності, неадекватними зручностями, обмеженим доступом і відсутністю служб підтримки на місці, створюють серйозні перешкоди для інтеграції та благополуччя вразливих груп населення. Крім того, структурні бар'єри в доступі до приватного і соціального житла, посилені адміністративними і фінансовими обмеженнями, залишають багатьох біженців без життєздатних довгострокових житлових рішень.

У світлі Директиви про тимчасовий захист та Імплементаційного рішення Ради (ЄС) 2022/382 від 4 березня 2022 року, а також відповідної судової практики Суду ЄС, важливо, щоб перехід від екстреного або гуманітарного розміщення підтримувався чіткими процедурами, ретельною оцінкою потреб та доступом до ефективних засобів правового захисту для тих, кому відмовлено в наданні житла. Ці заходи могли б підтримати відданість Болгарії принципам гідності, автономії та найкращих інтересів дитини.

Можливості

Результати Регіонального профілювання та моніторингу захисту УВКБ ООН у 2024-25 роках показують, що біженці з України знайшли роботу в Болгарії в різних сферах, таких як освіта (14%), адміністративна підтримка (13%), будівництво та інженерія (11%), а також соціальна допомога та охорона здоров'я (10%). Ті, хто проживає в державному житлі, також працюють: повний робочий день в Болгарії (16%), неповний робочий день в Болгарії (11%), віддалена робота в Україні (7%), самозайнятість (4%) та інші види віддаленої роботи (4%). На запитання, чи могли б респонденти розпочати роботу негайно, якби їм запропонували

роботу, сім відсотків осіб, які проживають у державному житлі, відповіли позитивно, тоді як інші є старшими, мають інвалідність та обов'язки по догляду за хворими. Важливо зазначити, що більшість осіб, які проживають у державному житлі (76%), не мають банківського рахунку в Болгарії. (Однак, зважаючи на високий освітній рівень біженців з України, лише 38% з них зайняті на роботах, які дозволяють їм використовувати свою професійну або освітню кваліфікацію; а 18% повідомляють про трудову експлуатацію)[7].

В опитуванні щодо соціально-економічного становища біженці з України, які проживають у державних установах, назвали підтримку в отриманні соціальної допомоги (24%), мовну підготовку (14%) та пошук роботи (10%) як основні послуги, необхідні для поліпшення їхнього фінансового становища в Болгарії. Що стосується нової Програми гуманітарної допомоги та інтеграції, то перехідний період після перебування в державному житлі повинен включати інтеграційну підтримку для повноцінної соціально-економічної інтеграції. Це може включати курси болгарської мови, доступ до схем соціального захисту, а також підтримку у працевлаштуванні.

Підтримка УВКБ ООН та партнерів

Для підтримки нової Програми гуманітарної допомоги та інтеграції УВКБ ООН та його партнери надають низку послуг, що доповнюють державні національні та регіональні послуги, через болгарську мережу центрів захисту та інтеграції "Компас", створену по всій Болгарії у 2024 році. Центри захисту та інтеграції "Компас" є спільною ініціативою УВКБ ООН та партнерів, а саме: Болгарського Червоного Хреста, Українського фонду підтримки та відновлення (УФСВ), Енергетичної асоціації Варна, Карітасу Болгарії, Фундації "Доступ до прав" та Болгарського Гельсінського комітету. Розташовані в шести містах Болгарії, що приймають біженців (Софія, Пловдив, Бургас, Варна, Добрич і Харманлі), ці центри сприяють розширенню прав і можливостей, інтеграції та соціальній згуртованості біженців і вразливих місцевих громад шляхом надання комплексної підтримки, адаптованої до різноманітних потреб. Послуги включають правову допомогу та соціальний захист; спеціалізовані послуги із захисту дітей та створення простору, дружнього до дітей; розширення прав і можливостей жінок та навчання життєвим навичкам; сесії, заходи та семінари; мобілізацію громад та соціальну згуртованість; послуги психосоціальної підтримки; підтримку у забезпеченні засобів до існування та економічній інтеграції; освіту; мобільні послуги та інтеграцію осіб з інвалідністю.

Усі центри "Компас" активно поширюють інформацію про нову програму та її вимоги. У Варні було організовано інформаційну сесію у співпраці з місцевим Управлінням соціальної допомоги (УСД), що забезпечило належну поінформованість як біженців, так і зацікавлених сторін. Крім того, обидва центри "Компас" у Пловдиві та Варні вжили проактивних заходів, провівши координаційні зустрічі з відповідними місцевими УСД, щоб спростити процес подання заяв і вирішити будь-які логістичні проблеми. Центр "Компас" у Варні також склав

[7] Для порівняння див: УВКБ ООН у Болгарії, *Короткий огляд питань захисту - липень 2024* р, .серпень 2024 р.; *Голоси біженців - оцінка за участю громадськості 2023* р, .травень 2024 р.

спільний графік з місцевою УСД. Цей графік визначає конкретні дати для групового подання заявок від усіх готелів та баз розміщення, щоб забезпечити впорядкований та ефективний процес.

Незважаючи на ці зусилля, виникло кілька проблем. Процес подання заяв розпочався лише 19 травня по всій країні через технічні проблеми, з якими зіткнулися УСД. Ця затримка викликала занепокоєння щодо того, чи всі біженці, які мають на це право, зможуть подати свої заяви до кінцевого терміну - 31 травня. Особливе занепокоєння викликає неузгодженість у вимогах до документації в різних містах. Незважаючи на наявність внутрішніх інструкцій, для перевірки певних вразливих категорій осіб вимагаються різні документи. Крім того, всі документи повинні бути перекладені офіційним перекладачем і нотаріально завірені, що створює фінансовий тягар для партнерів, які наразі не мають достатнього бюджету для підтримки біженців, щоб покрити ці витрати. Деякі з найбільш вразливих осіб можуть бути виключені з Програми через їхню нездатність вчасно виконати певні адміністративні вимоги.

У рамках співпраці з Міністерством праці та соціальної політики Агентство соціальної допомоги поділилося своїми внутрішніми інструкціями, включаючи чіткі вказівки щодо необхідної документації для кожної групи ризику. Крім того, було домовлено про проведення координаційної зустрічі між співробітниками Центру захисту та інтеграції "Компас" і місцевими УСД в регіоні Бургас для вирішення поточних питань. Бургас залишається найскладнішим регіоном, оскільки в ньому проживає найбільша кількість біженців, розміщених у рамках Програми. Налагодження співпраці з неурядовими організаціями, що працюють з біженцями, може полегшити процес у Бургасі.

Заклик до дії

УВКБ ООН рекомендує Уряду Болгарії

- Забезпечити достатній перехідний період від поточної програми гуманітарної допомоги для осіб, які більше не відповідають критеріям для отримання допомоги, відповідно до зобов'язання, передбаченого законодавством ЄС, щодо гарантування доступу до належного житла як основного елементу гідного рівня життя. Особливу увагу слід приділяти особам з особливими потребами, дозволяючи їм залишатися у відповідному житлі до закінчення періоду тимчасового захисту або забезпечуючи своєчасне перенаправлення до відповідного соціального житла та надання одноразової соціальної допомоги особам, які виходять з програми, відповідно до статті 16 (1) Закону про реалізацію Закону про соціальні послуги, яка передбачає таку допомогу для покриття непередбачених витрат.
- Створити механізм, що дозволить переглянути та виправити висновки Управління соціальної допомоги щодо включення особи до групи ризику. З огляду на значні наслідки такого рішення, необхідно передбачити процедуру оскарження відповідно до Адміністративного процесуального кодексу та законодавства ЄС. Крім того, особам слід надати можливість користуватися Програмою до винесення остаточного рішення суду. Також існує потреба у наданні термінового житла, особливо тим особам, які не мають права на допомогу та ризикують залишитися без даху над головою.
- Розглянути можливість застосування гнучкого підходу до сертифікації інвалідності біженців, включаючи інтелектуальну та психосоціальну інвалідність, а також серйозні захворювання та необхідні документи, з метою уникнення ігнорування або виключення найбільш вразливих осіб через їхню нездатність орієнтуватися в складній системі та покрити пов'язані з нею витрати; а також забезпечити розміщення осіб з проблемами здоров'я та особливими потребами (наприклад, користувачів інвалідних візків, осіб, які потребують пандусів тощо) у приміщеннях, пристосованих для забезпечення доступності та гідності.
- Захищати єдність сім'ї, забезпечуючи, щоб усі члени сімей вразливих осіб мали право на підтримку в рамках нової програми гуманітарної допомоги та інтеграції.

Розробити інклюзивну стратегію розміщення та забезпечення житлом, яка враховує потреби всіх вразливих груп, включаючи біженців, людей похилого віку, жінок, які перебувають у групі ризику, осіб з інвалідністю та осіб з серйозними захворюваннями, на основі підходу, що базується на даних, та картографування доступних варіантів житла. Важливо сприяти середньо- та довгостроковим рішенням щодо забезпечення сталого житла, включаючи доступ до соціальних пільг та програм соціального житла, а також зусиллям з розширення довгострокових рішень щодо доступного житла для всіх вразливих груп населення Болгарії, використовуючи наявні механізми фінансування та технічної підтримки ЄС та Європи. Проживання в гуманітарних приміщеннях, як правило, має бути обмеженим у часі, щоб біженці могли якомога швидше переїхати до більш довгострокового незалежного або напівнезалежного житла.

КІНЕЦЬ.